

Felles kamp mot sukker og latskap

Verdens helseforsamling, WHOs øverste styrende organ, har vedtatt en global strategi for kosthold, fysisk aktivitet og helse.

Nå skal verden spise mindre sukker og fett, og mer frukt og grønt. Delegater fra hele verden har vært samlet til helsetoppmøtet i Genève i Sveits. Den vedtatte strategien setter søkelys på at feil kosthold og mangel på fysisk aktivitet fører til sykdommer som forårsaker 60 % av dødsfallene og 47 % av sykdomsbyrden verden over – det vil si hjerte- og karsykdommer, type 2-diabetes, kreft og sykdommer knyttet til overvekt.

Anbefalingene fra Verdens helseforsamling går blant annet ut på å begrense inntak av sukker, fett og salt, øke forbruket av frukt og grønnsaker og øke graden av fysisk aktivitet. Det understrekes at mange har et ansvar for å gjennomføre tiltakene, ikke bare helsevesenet, men også myndigheter, FN-organisasjoner, frivillige organisasjoner og privat næringsliv.

Arbeidet med strategien ble påbegynt mens Gro Harlem Brundtland var generaldirektør i Verdens helseorganisasjon (WHO) og har vært ledet av professor Kaare R. Norum. Helseminister Dagfinn Høybråten, som deltok på konferansen, sier det er gledelig at forhandlingene til slutt endte med enighet. Strategien har vært mye debattert, ikke minst på grunn av motstand fra deler av sukker- og næringsmiddelindustrien. – Ikke minst er dette viktig i mange utviklingsland, hvor de kan ende opp med en dobbel sykdomsbyrde ved en økende forekomst av livsstilssykdommer i tillegg til tradisjonelle smittsomme sykdommer, mangelsykdommer og underernæring,

Kaare R. Norum (t.v.) og Dagfinn Høybråten.
Foto Helsedepartementet

uttaler Høybråten. Han mener strategien også er viktig og motiverende for det nasjonale arbeidet på dette feltet.

WHOs generaldirektør, Lee Jong-wook, sier strategien er en milepæl innen verdens helsepolitikk og et svært viktig instrument for medlemslandene i arbeidet med å utvikle egne strategier. WHO og samarbeidspartnerne har brukt de siste to årene på å utvikle den nå vedtatte strategien.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=5101

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Vet for lite om pasienters rettigheter

Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) har hittil i år utbetalt 130 millioner kroner i erstatning til pasienter, men mørketallene er trolig store. Mange leger vet for lite om ordningen, mener NPE. – Helsepersonell er den største kilden til informasjon til pasientene, og målet nå er å gi så mye informasjon at de rettleider og veileder pasientene på en god måte. Mange tror at vi er et kontrollorgan som er ute etter sydebukker, men det er feil, sier NPE-direktøren.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5014

Mener SARS kan spres via svette

Kinesiske forskere har funnet ut at SARS-viruset kan spres via svette. Bare et svett håndtrykk kan være nok. I en ny studie har forskere kartlagt SARS-viruset i vevsprøver fra fire kinesiske pasienter som har mistet livet som følge av sykdommen. Forskerne fant viruset i lungene og tarmene. Men de fant også viruset i flere andre organer, blant annet i nyrene og i svettekjertlene, skriver *Nature* om studien som opprinnelig er publisert i *Journal of Pathology*.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5027

Kondomambulansen kommer

Hjelpen er nær for svensker som plutselig kjenner lysten komme over seg, men som mangler kondomer. I sommer lanseres kondomambulansen for å forebygge kjønnssykdommer.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=5173

Først ute med samtaleterapi for kolleger?

Ansatte ved akuttklinikken ved Sykehuset Buskerud får nå tilbud om samtale med kolleger for å bearbeide belastende opplevelser fra yrkeshverdagen.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=5095

Hver fjerde voldssak kan knyttes til rus

Nærmere en firedel av all voldelig kriminalitet blir begått av rusmisbrukere. Det viser en ny svensk undersøkelse, publisert i *BMJ*.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5076

Stor interesse for forskerstipend

Det regionale Kompetansesenter for klinisk forskning i Helse Vest RHF har fått inn nesten 60 søknader om forskningsstipend. Innen medisin er det en økning på 120 % i forhold til i fjor.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5046

Kreativ løsning på pasienttransporten

Et nytt spesialtilpasset kjøretøy for pasienttransport er lansert av Sykehuset Buskerud. Bussen Helseekspressen skal erstatte dyre taxiturer og bruk av ambulanser.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5038

Uverdig for psykiatriske pasienter

Situasjonen for psykiatriske pasienter var ikke forbedret i 2003 sammenliknet med 2002.

Forholdene er flere steder uverdige.
Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5034